

ਐਮ. ਐਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸਬੀਨਾ ਜੇ. ਜੇ.

ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ , -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2006 ਦਾ 3 CWPNO. 1960

16 ਦਸੰਬਰ, 2008

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਆਰਟੀਕਲ. 226—ਪੀਟੀਆਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ—ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁਢਲੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾ—ਸੀਪੀ ਐਡ ਦਾ ਕੋਰਸ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ — ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਿਸ ਕੋਲ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਪੀ ਐਡ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ — ਕੀ ਬੀਪੀ ਐਡ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੀਟੀਆਈ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਯੋਗਤਾ ਸੀਪੀ ਐਡ ਹੈ - ਹੋਲਡ, ਨਹੀਂ - ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਟੀਚਿੰਗ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਲੈਵਲ ਟੀਚਿੰਗ ਅਤੇ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਲੈਵਲ ਟੀਚਿੰਗ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਮਾਸਟਰ/ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ-ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ CP Ed ਪੱਖਪਾਤੀ ਹਨ ਜੇਕਰ ਬੀਪੀ ਐਡ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ-ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਦਖਲ ਨਹੀਂ-ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੱਧਰ/ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਅਤੇ ਕੋਰਸ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਦੀ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਰੇਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਅਧਿਆਪਨ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਮਾਸਟਰਾਂ/ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮਕਰਨ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ।

ਕਪਿਲ ਕੱਕੜ। ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਐਮਐਲ ਸਚਦੇਵਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਲਕਾ ਚਤਰਥ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਪੀ.ਸੀ.ਗੋਇਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਅਮਰ ਵਿਵੇਕ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.

ਐਨ.ਐਸ.ਸਿੱਧੂ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.

ਅਰੁਣ ਗੋਸਵਾਮੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

(Paras 16, 18 & 19)

ਐਮ. ਐਮ. ਕੁਮਾਰ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਫੈਸਲਾ 2006 ਦੇ CWP ਨੰ. 19603 ਵਾਲੀ ਤਤਕਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਹੋਰ 43 ਜੁੜੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਮ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ।

(2) ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, CWP ਨੰਬਰ 19603 of 2006 ਤੋਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਵੀਨ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਪੀਟੀਆਈ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣਹਾਰ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 65.37 ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਆਖਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਭਾਵ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਮੈਰਿਟ 58.91 ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੀਟੀਆਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਤਰਜੀਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

(3) ਸਾਲ 2000 ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਨਾਗਪੁਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਨਾਗਪੁਰ ਤੋਂ ਸਾਲ 2005 ਵਿੱਚ ਬੈਚਲਰ ਆਫ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (ਬੀ.ਪੀ. ਐਡ.) ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ (ਪੀ-1 ਅਤੇ ਪੀ. -2)। 21 ਅਕਤੂਬਰ, 2006 ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਸਿਖਲਾਈ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰਾਂ (ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ.) ਦੀਆਂ 175 ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਮੋਹਰੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ 1/ਅਕਤੂਬਰ, 2006 ਵਾਲਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। 4,550—7,220 (P-3), ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ:-

“(1) ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਰਾਬਰ; ਅਤੇ

(2) ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (CP Ed.) ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੋ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਾ ਹੋਵੇ।

(4) ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅੰਨਲਾਈਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। 25 ਅਕਤੂਬਰ, 2006 ਨੂੰ, ਪੀਟੀਆਈ (ਪੀ-4) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਮੁਢਲੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਧਤਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸੀਪੀ ਐਡ ਤੋਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਪੀ ਐਡ ਲਈ ਦੋ ਸਾਲ ਦਾ ਕੋਰਸ। ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ ਕੋਰਸ। ਸੁਧ-ਪੱਤਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

“ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, 4 ਸਤੰਬਰ, 2001 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 238, NCTE (ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ) ਨਿਯਮ, 2001। ਅਧਿਆਪਕ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੌਂਸਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ F. ਨੰਬਰ 9-2/ 2001/NCTE, ਮਿਤੀ 3 ਸਤੰਬਰ, 2002।

ਜਾਂ

- (3) ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਪਵਾਦ ਸਾਲ 2007 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 2005 ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ NCTE ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਬੰਦ ਹਨ।

(5) 8 ਨਵੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ੁਧਤਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 175 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 849 ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਵੀ 8 ਨਵੰਬਰ, 2006 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 11 ਨਵੰਬਰ, 2006 ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰ 13 ਨਵੰਬਰ, 2006 ਦੀ ਬਜਾਏ 14 ਨਵੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9.30 ਵਜੇ ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਥਾਨ (ਪੀ-5) 'ਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਦ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 5 ਨਵੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ ਪੁਰਸ਼ (ਜਨਰਲ) ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਆਨਲਾਈਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ, ਜੋ ਕਿ ਸੀ. ਨੰਬਰ 42634 (ਪੀ-6) 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 'ਤੇ

14 ਨਵੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅੰਕਾਂ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ 65.37 (ਪੀ-7) ਵਜੋਂ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ। 19 ਨਵੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੁਰਸ਼ (ਜਨਰਲ) ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਪੀਟੀਆਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਨਾਮ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਆਖਰੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀਟੀਆਈ ਦੀ ਪੋਸਟ, ਜਿਸ ਨੇ 58.91 ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਮ ਉਕਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੈਰਿਟ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 (ਪੀ-8) ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਸੀ। ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 28 ਨਵੰਬਰ, 2006 (ਪੀ-9) ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬੀ.ਪੀ.ਐੱਡ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ CP Ed.

(6) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੀਟੀਆਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਬੀ.ਏ. ਦੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਬੀਪੀ ਐਡ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾ। ਸੀਪੀ ਐਡ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ ਕੋਰਸ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਪੀ ਐਡ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਅਤੇ ਬੀਪੀ ਐਡ. ਇਕੱਲੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ.

(7) ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਡਾ: ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪਬਲਿਕ ਇੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ (ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ), ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬ ਵੱਲ ਤਲਬ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਜੋ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਨਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, 19 ਅਕਤੂਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰਕ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਪੀ.ਐੱਡ. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੀਪੀ ਐਡ ਦਾ ਕੋਰਸ. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਸੀ.ਪੀ.ਐੱਡ ਦੇ ਕੋਰਸ ਲਈ ਡਾ. ਅਤੇ ਬੀਪੀ ਐਡ. ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(8) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ 8 ਫਰਵਰੀ, 2007 ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਪੀਟੀਆਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਸੀ.ਪੀ.ਐੱਡ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੀ.ਏ. ਦੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਬੀਪੀ ਐਡ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ ਕੋਰਸ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਢਲੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੀਪੀ ਐਡ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ +2 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੀ.ਪੀ.ਐੱਡ. ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(9) ਫਿਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ 19 ਅਕਤੂਬਰ 2007 ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਲਫਨਾਮਾ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰਸ ਸੀ.ਪੀ.ਐੱਡ. ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਕਤ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਦਕਿ ਸੀਪੀ ਐਡ ਦਾ ਕੋਰਸ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ 'ਮਨੋਰੰਜਨ' ਵਰਗਾ ਪੇਪਰ ਸੀਪੀ ਐਡ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਬੀ.ਪੀ. ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਡ. ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਅੱਗੇ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਮਨੋਰੰਜਨ' ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਪਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਯੋਗ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੇਪਰ-1 'ਮਨੋਰੰਜਨ' ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਲੇ ਵੇਅ ਵਿਧੀਆਂ ਅਪਣਾ ਕੇ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

(10) ਇਸ ਵਿੱਚ ਟੀ ਆਈਟੀ2 ਹੈਸ਼ੇਬੀਨੀਬੀਨ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਰਸ ਪੀ. ਦੀ ਬੀ ਨੂੰ ਸੀਪੀ ਐਡ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਉਸੇ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੀਪੀ ਐਡ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਪੀ ਐਡ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਗਾਂ / ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਕੋਈ ਖਿੱਚ ਦੇ ਕੇ ਬੀਪੀ ਐਡ ਦੀ ਯੋਗਤਾ. ਨੂੰ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ (8 ਵੀਂ ਆਰਟੀਕਲਸ ਤੱਕ) ਦੇ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ; ਸੈਕੰਡਰੀ (9 ਵੀਂ ਅਤੇ 10 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ); ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ (10+1 ਅਤੇ 10+2 ਆਰਟੀਕਲਸ ਤੱਕ)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ, ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸੁਭਾਅ ਹਨ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਸੀ. ਗੋਇਲ ਨੇ 'ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਿੱਖਿਆ (ਆਰਟੀਕਲਸ III ਸਰਵਿਸ) ਨਿਯਮ, 1955, ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ

ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ, ਸੀ.ਪੀ.ਐੱਡ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ. ਰੁਪਏ ਦਾ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 5,000—8,100; ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮਾਸਟਰ/ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਸਿਖਲਾਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੀਪੀ ਐਡ। ਰੁਪਏ ਦੇ ਉੱਚੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਨਾਲ 5,480—8,925 ਅਤੇ ਐਮਪੀ ਐਡ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਲਈ। ਰੁਪਏ ਦੇ ਹੋਰ ਉੱਚੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦੇ ਨਾਲ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ 6,400- 10,640 ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੀ.ਪੀ.ਐੱਡ. ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੀ.ਪੀ.ਐੱਡ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈਸ ਹਨ।

(11) ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਾਫੀ ਲੰਬਾਈ ਲਈ 11 ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਵਿਰੋਧੀ ਝਗੜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਬਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਸਾਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਵਾਲਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

“ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀਪੀ ਐਡ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ ਸਿਖਲਾਈ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸੀਪੀ ਐਡ. ?”

(12) ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਦੋਨਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਰਸਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ।
ਸੀ.ਪੀ.ਐੱਡ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ। ਅਤੇ ਬੀਪੀ ਐਡ.

"ਸੀਪੀ		"ਬੀਪੀ ਐਡ. (ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ	
ਭਾਗ-1	ਬਿਊਰੀ 500 (ਪਹਿਲਾ ਸਾਲ) ਦੇ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ	ਭਾਗ-1	ਬਿਊਰੀ 650 ਕੀਤੇ
ਪੇਪਰ-1	ਸਿਧਾਂਤ 100 ਅਤੇ ਹਿਸਟਰੀ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ	ਪੇਪਰ-1	ਐਨਾਟੋਮੀ 100 ਵਿਜ਼ੀਓਲੋਜੀ ਮਾਰਕ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ

JAGJIT SINGH v. STATE OF PUNJAB AND OTHERS
(M.M. Kumar, J.)

9
9

ਪੇਪਰ II	ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿੱਖਿਆ	100	ਪੇਪਰ-II	ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ	100
ਪੇਪਰ III	100	ਪੇਪਰ III	ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ	100	ਦੀਆਂ
	ਵਿਧੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆ		ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਧਾਰਮਿਕ		
ਪੇਪਰ-IV	ਐਨਾਟੋਮੀ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਗਿਆਨ	100	ਪੇਪਰ IV	ਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ	100
			ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ		
ਪੇਪਰ-ਵੀ	ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਰੀਰਕ ਅੰਕ ਸਿੱਖਿਆ	100	ਪੇਪਰ-V	ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕੋਚਿੰਗ	100
			ਸਿੱਖਿਆ		ਮਾਰਕ

"ਸੀਪੀ ਐਡ.		"ਬੀਪੀ ਐਡ. (ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ	
ਬਿਊਰੀ (ਦੂਜੇ ਸਾਲ)	500 ਅੰਕ	ਪੇਪਰ VI ਯੋਗਾ	50 ਚਿੰਨ੍ਹ
ਪੇਪਰ-I ਮਨੋਰੰਜਨ ਚਿੰਨ੍ਹ	100	ਪੇਪਰ-VII ਕਾਇਨੀਸੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਬਾਇਓ- ਮਕੈਨਿਕਸ	50 ਮਾਰਕਸ
ਪੇਪਰ-II ਸਿਹਤ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ	100 ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ	ਪੇਪਰ VIII ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਇਤਿਹਾਸ ਸੱਭਿਆਚਾਰ	50 ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ
ਪੇਪਰ-ਇਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਡਮਿਨੀ- ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ stration ਨਿਗਰਾਨੀ	100 ਅੰਕ	ਭਾਗ II 300 ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ	
ਪੇਪਰ-IV ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੋਚ- ਅੰਕ	100 ਅਤੇ	ਪਾਰਟ-ਇਲ ਸਕਿੱਲ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਦੇ	300 ਚਿੰਨ੍ਹ
ਪੇਪਰ-V ਯੋਗਾ ਹੈਲਥ ਫਿਟਨੈਸ ਅੰਕ	100 ਅਤੇ	ਕੁੱਲ ਅੰਕ 1250	ਚਿੰਨ੍ਹ
ਭਾਗ-2 ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਤਾਕਤ (ਪਹਿਲਾ ਸਾਲ)	300 ਅੰਕ		
ਭਾਗ-IF ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਦੇ (ਦੂਜਾ ਸਾਲ)	300 300 ਚਿੰਨ੍ਹ		
ਭਾਗ-ਦੂਜਾ (ਪਹਿਲਾ ਸਾਲ) ਮਾਰਕ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ	50		
ਭਾਗ-111 (ਦੂਜਾ ਸਾਲ)			
"ਸੀਪੀ ਐਡ.		"ਬੀਪੀ ਐਡ. (ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ	

ਅਧਿਆਪਨ 200
ਅਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹ
ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਾ
ਭਾਗ-IV
(ਪਹਿਲਾ 150
ਸਾਲ) ਚਿੰਨ੍ਹ
ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ

**ਕੁੱਲ 2000
ਨਿਸ਼ਾਨ"**

ਸੀਪੀ ਐਡ ਦਾ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਮਨੋਰੰਜਨ' ਦਾ ਪੇਪਰ ਉਹਨਾਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡੀਪੀਆਈ ਦੇ 19 ਅਕਤੂਬਰ, 2007 ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:-

“ਯੂਨਿਟ-1

1. ਰੀਕ੍ਰੀਏਸ਼ਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਇਸਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ।
2. ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ.
3. ਮਨੋਰੰਜਨ ਵਿੱਚ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ: ਮਨੋਰੰਜਨ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼।
-ਮਨੋਰੰਜਨ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜ।

-ਯੋਗਤਾ, ਗੁਣ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿਖਲਾਈ।

ਯੂਨਿਟ-II

1. ਮਨੋਰੰਜਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ
 - (a) ਮਿਊਂਸ਼ਪਲ ਏਜੰਸੀਆਂ
 - (b) ਜਨਤਕ ਏਜੰਸੀਆਂ
 - (c) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਏਜੰਸੀਆਂ
 - (d) ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ
 - (e) ਕਰਮਚਾਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ
 - (f) ਵਪਾਰਕ ਮਨੋਰੰਜਨ
 - (g) ਅਪਾਹਜ਼ਾਂ ਲਈ ਮਨੋਰੰਜਨ

2. ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ-

- (a) ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼
- (b) ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਸਹੂਲਤਾਂ।
- (c) ਸਾਜ਼-ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਚੋਣ, ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ

ਯੂਨਿਟ - ਵਿੱਚ

1. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ-

- (a) ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਰੀਕ੍ਰਿਏਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ।
- (b) ਮਨੋਰੰਜਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ
 - (i) ਆਰਟੀਕਲ ਅਤੇ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ
 - (ii) ਨੱਚਣਾ
 - (iii) ਨਾਟਕੀ
 - (iv) ਸਾਹਿਤਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
 - (v) ਸੰਗੀਤ
 - (vi) ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਸੈਰ
 - (vii) ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਗਮ
 - (viii) ਇਨਡੋਰ ਅਤੇ ਆਊਟਡੋਰ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ
 - (ix) ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ
 - (x) ਬਾਗਬਾਨੀ
- (c) ਸ਼ੌਕ—ਅਰਥ ਅਤੇ ਸ਼ੌਕ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਯੂਨਿਟ-IV

1. ਕੈਂਪਿੰਗ-

- (a) ਕੈਂਪਿੰਗ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ
- (b) ਕੈਂਪਿੰਗ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼।
- (c) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਸੰਗਠਨ।
 - (i) ਕੈਂਪ ਸਾਈਟ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਖਾਕਾ।
 - (ii) ਕੈਂਪਿੰਗ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ.
 - (iii) ਕੈਂਪ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ।

ਕਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ।

(14) 1 ਆਈਪਲੇਡਿੰਗਕੌਰਸ ਆਈਪਾਰਟੀਜ਼ ਤਿੰਨ ਬੇਸਿਕ ਤੱਤ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ

(a) ਸੀਪੀ ਐਡ ਦਾ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ PTIs ਉਪਰੋਕਤ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੁਢਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾ ਕੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਤੇ ਬਾਲ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਯੋਗਤਾ ਬੀ.ਪੀ. ਐਡ. ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 9 ਵੀਂ ਅਤੇ 10 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਪੋਸਟਾਂ ਦਾ ਨਾਮਕਰਨ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨੂੰ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਟਰੇਨਿੰਗ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰ (ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ.) ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਟਰੇਨਿੰਗ ਮਾਸਟਰ/ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸੀਪੀ ਐਡ ਨਾਲ ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ. ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 5,000—8,000 ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਢਲੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 8 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੀਪੀ ਐਡ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮਾਸਟਰ/ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ ਦਾ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ। ਯੋਗਤਾ ਰੁਪਏ ਹੈ। 5,480—8,925।

(b) ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੂਜਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੀਪੀ ਐਡ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸੀਪੀ ਐਡ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਉਸੇ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਪੀ ਐਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬੀਪੀ ਐਡ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੋਲ CP Ed ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੀਪੀ ਐਡ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ

(c) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਦਾ ਨਾਮਕਰਨ, ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

(d) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਡਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਿੱਖਿਆ ਆਰਟੀਕਲਸ III (ਸਕੂਲ ਕਾਡਰ) ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, 1978 ਦੇ ਅੰਤਕਾ ਬੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੈਕਚਰਾਰ

ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਪੋਸਟ ਲੜੀ ਨੰਬਰ 2 (iii) 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਮਾਸਟਰ ਆਫ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਹੈ। 3(j) ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਟਰੇਨਿੰਗ ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਸਰੀਰਕ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਜਾਂ ਡਿਪਲੋਮਾ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

(15) ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਆਸਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਘੋਸ਼ ਬਨਾਮ ਚੇਅਰਮੈਨ, (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬੀ.ਐੱਡ ਦੀ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ (1) (2005)7 SCC 567 ਦੇ ਅਹਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਜੇਬੀਟੀ/ਪੀਟੀਟੀਸੀ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਕਿ ਬੀ.ਏ.ਬੀ.ਐੱਡ ਵਰਗੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਜ਼ਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿਚ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੈਰਾ 13 ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

“13. ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ, ਪਾਠਕ੍ਰਮ, ਸਿਲੇਬਸ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਜੋ ਕੁਝ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹਨ:

- “(i) ਜੂਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ ਟਰੇਨਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਟੀਚਰਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ IV ਮਿਆਰ ਤੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਡਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕੌਮਲ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਬੀ.ਐੱਡ. ਡਿਗਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਲੈਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਲੈਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
- (ii) ਇਹ ਸਿਰਫ ਜੂਨੀਅਰ ਬੇਸਿਕ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਟੀਚਰਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕੋਰਸ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਲਈ ਅਜੀਬ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਕੋਈ ਵੀ ਦੋ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਨੀਤੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- (iii) ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਬੀ.ਐੱਡ. ਡਿਗਰੀ, ਭਾਵ, ਉੱਚ ਡਿਗਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦੇਵੇਗਾ।
- (iv) ਅਤੇ (v) XXX XXX XXX XXX”

(16) ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੱਧਰ/ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਅਤੇ ਕੋਰਸ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਦੀ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(17) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਤਾ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ (2), ਅਤੇ ਯੋਗੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਐਨਸੀਟੀ ਸਰਕਾਰ, (3) ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਬੀ.ਐੱਡ. ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੈ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

10. ਸਾਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਬੀ.ਐੱਡ. ਯੋਗਤਾ ਟੀਟੀਸੀ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਬੀ.ਐੱਡ. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੀ.ਐੱਡ. ਡਿਗਰੀ, ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੋਂ ਉਪਰ ਦੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਹੈ। ਬੀ.ਐੱਡ. ਇਸ ਲਈ, ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ, ਭਰਤੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਟੀਟੀਸੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬੀ.ਐੱਡ. ਯੋਗਤਾ, ਭਰਤੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਤਰਕ ਅਤੇ ਤਰਕ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ, ਨਾ ਕਿ ਬੀ.ਐੱਡ. ਕੀ ਬੀ.ਐੱਡ. ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ

(2) (2003) 3 S.C.C. 541

(3) (2003) 3 S.C.C. 548

ਬੀ.ਐੱਡ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਯੋਗ ਵਜੋਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(18) ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਸਾਡਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਹੱਮਦ ਸੁਜਾਤ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ, (4) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਬੰਧਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਹਾਰਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਯੋਗਤਾ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਪੋਸਟਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਸਬੰਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਡੇਟਾ ਨਾਲ ਲੈਸ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸੂਝਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ *ਮੰਦਭਾਵਨਾ*, ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਜਾਂ ਇੰਨੇ ਤਰਕਹੀਣ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ। ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਲਤਾ ਅਰੁਣ, (5) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿਦਿਅਕ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗਤਾ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਯਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀਮਤ *scbpe* ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਨਿਰਪੱਖਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ,

ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਆਪਹੁਦਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ *ਮਾਲਾ ਫਿਆਈ ਡੀ ਇਰਾਦੇ* ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

(19) ਇੰਦਰਰਾਜ ਸਿਆਗ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1997 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 7649, 12 ਮਾਰਚ, 1998, ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-11) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਈਓਨੀਸਾਓ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ

ਕਰੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੋਰਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਕੋਰਸ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਜਾਂ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਅੰਤਰ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਿਲੇਬਸ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਡਿਗਰੀ ਕੋਰਸ ਦਾ ਸਿਲੇਬਸ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੋਰਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਆਇਤ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਅਧਿਆਪਨ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਮਾਸਟਰ/ਮਿਸਟ੍ਰੀਸ ਅਤੇ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮਕਰਨ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੰਦਰਰਾਜ ਸਿਆਗ ਦੇ ਕੇਸ (*ਸੁਪਰਾ*) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 1998 ਵਿੱਚ, ਦਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਘੋਸ਼ (*ਸੁਪਰਾ*), ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਤਾ (*ਸੁਪਰਾ*) ਅਤੇ ਯੋਗੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (*ਸੁਪਰਾ*) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। 2003 ਅਤੇ 2005 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ

(20) ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਪੀ' ਐਡੀਸ਼ਨ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ